

Azərbaycan Respublikası adından

**Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin
İnzibati-İqtisadi Kollegiyası**

**C.A oğlu
Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi
Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun
Şamaxı rayon şöbəsinə
qarşı iş üzrə**

Açar sözlər: *yaşa görə əmək pensiyası, sovxozdakı iş stajının sosial sığorta stajına daxil edilməsi, arxiv arayışı, qazanılmış hüquq.*

Q Ə R A R

(iş № 2-1(102)-2726/2019)

Bakı şəhəri

15 oktyabr 2019-cu il

GİRİŞ HISSƏ

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin İnzibati-İqtisadi Kollegiyası
 Hakimlər: Məmmədov Xəqani Səyyad oğlu (sədrlik edən və məruzəçi hakim),
 Nəbizadə Rəhib Sahib oğlu,
 Rəsulbəyova Nigar İmran qızından ibarət tərkibdə,
 Hüseynova Ülkər Hamlet qızının katibliyi,
 iddiaçı C.A oğlunun,
 cavabdehin vəkili Abdullayev Əlisa Həsən oğlunun iştirakı ilə

İddiaçı C.A oğlunun cavabdeh Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Şamaxı rayon Şöbəsinə qarşı sovxozda işlədiyi müddətin pensiya hüququ verən sosial sığorta stajına daxil edilməsi tələbinə dair Sumqayıt Apellasiya Məhkəməsinin İnzibati-İqtisadi Kollegiyasınının 2-1(105)-409/2019 sayılı iş üzrə 04 iyun 2019-cu il tarixli qərarından cavabdeh tərəfindən verilmiş kassasiya şikayətinə əsasən işə Ali Məhkəmənin binasında 15 oktyabr 2019-cu il tarixdə açıq məhkəmə iclasında baxaraq aşağıdakı qərarı qəbul etdi.

TƏSVİRİ HISSƏ

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Şamaxı rayon şöbəsinin 19630101184 sayılı, 30 yanvar 2019-cu il tarixli məktubu ilə C.A oğlunun yaşa görə əmək pensiyasının təyin edilməsi ilə bağlı müraciətinin təmin edilməsindən imtina edilmişdir. İmtina "Əmək pensiyalarının təyin edilməsi, sosial sığorta stajının müəyyən olunması, əmək pensiyası sənədlərinin rəsmiləşdirilməsi, baxılması və saxlanması" Qaydalarının 3.1.1-ci bəndinə istinadla onunla əsaslandırılmışdır ki, iddiaçının bildirdiyi 1970-1996-cı illərdə "Kalinin", "Ə.Qarayev" və "Bakı fəhləsi" adına sovxozlarda işləməsi əmək kitabçasında əksini tapmır.

İmtinanı qanunsuz hesab edən iddiaçı hazırkı tələblə məhkəməyə müraciət edərək 09 sentyabr 1970-cı il tarixdən 22 noyabr 1975-cı il tarixədək, 16 dekabr 1977-cı il tarixdən 30.11.1979-cu il tarixədək Şamaxı rayon Carhan kənd Kalinin adına sovxozda, 01 dekabr 1979-cı il tarixdən 31 may 1980-cı il tarixədək Poladlı kənd Ə.Qarayev adına sovxozda, 01 iyun 1980-cı il tarixdən 31 mart 1982-ci il tarixədək Şamaxı rayonu, Carhan kəndi Kalinin adına sovxozda, 01 iyun 1982-ci il tarixdən 31 may 1983-cü il tarixədək İsmayilli rayon Tircan kənd Bakı fəhləsi sovxozunda və 01 iyun 1983-cü il tarixdən 04 noyabr 1996-cı il tarixədək Şamaxı rayonu, Carhan kənd Kalinin adına sovxozda işlədiyi müddətlərin onun sosial sığorta stajına daxil edilməsi öhdəliyinin cavabdehə həvalə edilməsinə dair qərar qəbul edilməsini xahiş etmişdir.

Cavabdeh iddiaya qarşı təqdim etdiyi etirazında göstərmişdir ki, iddiaçı tərəfindən yaşa görə əmək pensiyasının təyin edilməsi ilə bağlı müraciət edilərkən sosial sığorta stajını təsdiq edən sənəd kimi arxiv arayışlarına istinad edilmişdir. Halbuki, "Əmək pensiyalarının təyin edilməsi, sosial sığorta stajının müəyyən olunması, əmək pensiyası sənədlərinin rəsmiləşdirilməsi, baxılması və saxlanması" Qaydalarının 3.1.1-ci bəndinə əsasən qazanılmış pensiya hüquqlarının nəzərə alınması üçün iş stajı əmək kitabçasına əsasən müəyyən edilə bilər.

Sumqayıt İnzibati-İqtisadi Məhkəməsinin 2-1(085)-625/2019 sayılı, 24 aprel 2019-cu il tarixli qərarı (hakim - Z.R.Pirverdiyev) ilə iddianın təmin edilməsi, C.A oğlunun 09 sentyabr 1970-cı il tarixdən 22 noyabr 1975-cı il tarixədək, 16 dekabr 1977-cı il tarixdən 30.11.1979-cu il tarixədək Şamaxı rayon Carhan kənd Kalinin adına sovxozda, 01 dekabr 1979-cı il tarixdən 31 may 1980-cı il tarixədək Poladlı kənd Ə.Qarayev adına sovxozda, 01 iyun 1980-cı il tarixdən 31 mart 1982-ci il tarixədək Şamaxı rayonu, Carhan kəndi Kalinin adına sovxozda, 01 iyun 1982-ci il tarixdən 31 may 1983-cü il tarixədək İsmayilli rayon Tircan kənd Bakı fəhləsi

sovxozunda və 01 iyun 1983-cü il tarixdən 04 noyabr 1996-cı il tarixədək Şamaxı rayonu, Carhan kənd Kalinin adına sovxozda işlədiyi müddətlərin onun sosial sığorta stajına daxil edilməsi öhdəliyinin cavabdeh Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Şamaxı rayon Şöbəsinin üzərinə qoyulması qərara alınmışdır.

Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinin İnzibati-İqtisadi Kollegiyasınının 2-1(105)-409/2019 sayılı, 04 iyun 2019-cu il tarixli qərarı ilə (sədrlik edən və məruzəçi hakim – N.M.Nəsimov, hakimlər – H.Ç.Babayeva və Z.İ.Məmmədov) cavabdehin apellyasiya şikayəti təmin edilməyərək Sumqayıt İnzibati-İqtisadi Məhkəməsinin 2-1(085)-625/2019 sayılı, 24 aprel 2019-cu il tarixli qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmışdır.

Cavabdeh kassasiya şikayəti verərək apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qərarını ləğv edib iddianın rədd edilməsini xahiş etmişdir.

Kassasiya şikayətinin dəlilləri

Apellyasiya məhkəməsi tərəfindən qərar qəbul edilərkən maddi və prosessual hüquq normaları pozulmuşdur. Belə ki, "Əmək pensiyalarının təyin edilməsi, sosial sığorta stajının müəyyən olunması, əmək pensiyası sənədlərinin rəsmiləşdirilməsi, baxılması və saxlanması" Qaydalarının 3.1.1-ci bəndinə əsasən qanunun qüvvəyə mindiyi günədək sığortaolunanların qazanılmış əmək pensiyası hüquqlarının nəzərə alınması üçün iş stajı əmək kitabçasına əsasən müəyyən edilir. Hazırkı iş üzrə isə iddiaçının sovxozda işləməsi barədə arxiv arayışları olsa da, həmin dövrlər əmək kitabçasında öz əksini tapmamışdır. Bu baxımdan inzibati orqan mövcud qanunvericilik çərçivəsində düzgün qərar qəbul etmiş, haqlı olaraq arxiv arayışlarına əsasən müəyyən edilmiş iş stajının sosial sığorta stajına aid edilməsindən imtina etmişdir.

Tərəflərin izahatları

Məhkəmə iclasında cavabdehin vəkili kassasiya şikayətinin məzmununa uyğun izahat verərək onun təmin edilməsini xahiş etdi.

İddiaçı məhkəmə iclasına vəkilsiz gəldiyi üçün MPM-in 67-ci maddəsinə əsasən işə onun izahatı dinlənmədən baxılmışdır

ƏSASLANDIRICI HİSSƏ

Azərbaycan Respublikası İnzibati Prosessual Məcəlləsinin 91-ci maddəsinə əsasən Ali Məhkəmə mübahisə ilə bağlı işə şikayət həddində baxır və yalnız apellyasiya instansiyası məhkəməsi tərəfindən maddi və prosessual hüquq normalarının düzgün tətbiq edilməsini yoxlayır.

Kassasiya şikayəti qanunla müəyyən olunmuş tələblərə riayət olunmaqla verilmişdir, şikayətin mümkün sayılmaması üçün əsaslar yoxdur. Aşağıda göstərilənlərə əsasən isə kassasiya şikayəti təmin edilmədən, apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Apellyasiya məhkəməsi hesab etmişdir ki, iddiaçı C.A oğlunun 1970-1996-cı illərdə "Kalinin", "Ə.Qarayev" və "Bakı fəhləsi" adına sovxozlarda işləməsi barədə Şamaxı rayon Dövlət Arxivinin 04 yanvar 2019-cu il tarixli, 03 nömrəli arxiv arayışında və İsmayilli rayon Dövlət Arxivinin 24 yanvar 2019-cu il tarixli, 23 sayılı arxiv arayışında göstərilən iş illəri sosial sığorta stajı kimi nəzərə alınaraq, əmək pensiyasının hesablanıb ödənilməsi öhdəliyinin cavabdeh DSMF-nin Şamaxı rayon şöbəsinin üzərinə qoyulması üçün əsasdır.

Cavabdehin bununla bağlı etirazının dəlilləri isə ondan ibarətdir ki, sığorta olunanların qazanılmış əmək pensiyası hüquqlarının nəzərə alınması üçün iş stajı əmək kitabçasına əsasən müəyyən edilir. İddiaçının halında isə onun sovxozda işlədiyi dövrlər onun əmək

kitabçasında göstərilməmişdir, bu hal isə həmin illərin sosial sığorta stajı kimi nəzərə alınmasına maneçilik yaradır.

Kollegiya aşağıda göstərilənlərə əsasən hesab edir ki, iddianın təmin edilməsi ilə bağlı olaraq apellyasiya məhkəməsi düzgün nəticəyə gəlmişdir.

Belə ki, qüvvədən düşmüş "Vətəndaşların pensiya təminatı haqqında" Qanunun 67-ci maddəsinin 1-2-ci hissəsinə əsasən mülkiyyət və təsərrüfatçılıq formalarından asılı olmayaraq müəssisələrdə, idarələrdə, təşkilatlarda və kooperativlərdə əmək müqaviləsi və ya üzvlük əsasında əmək fəaliyyəti xarakterindən və müddətindən asılı olmayaraq ümumi iş stajına daxil edilir. Əgər kolxoz üzvü ictimai təsərrüfatda müəyyən edilmiş əmək iştirakı minimumunu üzrlü səbəb olmadan yerinə yetirməyibsə, 1965-ci ildən sonrakı dövr üçün kolxozda iş stajı hesablanarkən iş vaxtı bu dövrdə müəyyən olunmuş minimum əmək iştirakı normasına görə faktik müddət üzrə nəzərə alınır.

Həmin Qanunun 67-ci maddəsinin 8-ci hissəsinə əsasən əmək (sosial sığorta) pensiyasının təyin edilməsi üçün qanunla müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla 1 yanvar 2002-ci il tarixdən əmək stajına məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının ödənilməsi əmək fəaliyyəti müddəti daxildir. 1 yanvar 2002-ci ilədək əmək fəaliyyəti göstərən şəxslərə pensiya təyin olunması üçün əmək stajı bu maddənin birinci-yeddinci hissələrinə müvafiq olaraq hesablanır.

Həmin Qanunun 69-cu maddəsində isə təsbit edilmişdir ki, iş stajı müəyyən edilmiş qaydada idarə, müəssisə və təşkilatın verdiyi sənədə əsasən təsdiq edilir. İş stajını sübut edən əsas sənəd əmək kitabçasıdır. Əmək fəaliyyəti barəsində sənəd olmadıqda və ya həmin sənədi bərpa etmək mümkün olmadıqda iş stajı iki və ya daha çox şahidin ifadələrinə əsasən təsdiq edilir. ***Əmək kitabçası və ya bu kitabçada müvafiq qeydlər olmadıqda mövcud iş stajını sübut etmək qaydasını Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti müəyyənləşdirir.***

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 25 noyabr 1992-ci il tarixli 638 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Pensiya təminatı üçün əmək stajının təsdiq edilməsi qaydası barədə" Əsasnamənin 1-ci bəndinə əsasən əmək stajı iş, xidmət, təhsil və ya iş stajına sayılan digər fəaliyyət yeri, yaxud bu fəaliyyətin keçdiyi həmin sistem üzrə rəhbər təşkilatlar, idarələr (baş direktorlar), birliklər (konsernlər), sahibkarlar, eləcə də arxiv müəssisələri tərəfindən verilən sənədlərə əsasən müəyyən edilir.

Həmin Əsasnamənin 3-cü bəndinə əsasən iş stajını təsdiq edən sənəd əmək kitabçasıdır. Əmək kitabçası olmadıqda və ya əmək kitabçasında lazım olan qeydlər olmadıqda, yaxud iş dövrü barədə qeydlər düzgün və dəqiq olmadıqda əmək stajını təsdiq edici sənəd kimi ***arayışlar***, əmrlərdən çıxarışlar, əmək haqqı verilməsi üçün şəxsi hesablar və əmək haqqı cədvəlləri, vəsiqələr, xasiyyətnamələr, yazılı əmək müqavilələri, icrası barədə qeydlər edilməklə razılaşmalar, əmək xidmət siyahıları, iş dövrü barədə məlumatlar göstərilməklə kooperativ sənəd artelləri üzvlərinin üzvlük kitabçaları nəzərə alınır.

SSRİ Nazirlər Sovetinin 04 avqust 1956-cı il tarixli, 1044 sayılı qərarı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət pensiyalarının təyin edilməsi və ödənilməsi Qaydaları"nın 117 "q" bəndinə görə ***arxiv idarələrinin arayışları*** iş stajını təsdiq edən sübut kimi qəbul edilə bilər.

Qüvvədə olan "Əmək pensiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 23.2-ci maddəsinə əsasən 1992-ci il yanvarın 1-dək keçmiş SSRİ-nin ərazisində qazanılmış əmək stajı ümumi qaydada sığorta stajına daxil edilir.

Beləliklə, iddiaçının sovxozda işlədiyi dövrün "Əmək pensiyaları haqqında" Qanunun qüvvəyə mindiyi 01.01.2006-cı ilədək olan dövrə aid olduğunu və bununla bağlı həmin dövrdə yaranmış münasibətləri tənzimləyən yuxarıda qeyd olunan normaları nəzərə almaqla kollegiya hesab edir ki, hazırkı iş üzrə mübahisəli məsələ 1970-1996-cı illərdə əmək fəaliyyəti ilə bağlı olduğundan, eləcə də iddiaçının həmin dövrlərdə sovxozda işlədiyi Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsi Şamaxı rayon Dövlət Arxivinin 04.01.2019-cu il tarixli, 03 nömrəli arxiv arayışı ilə və Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsi İsmayilli rayon Dövlət Arxivinin 24.01.2019-cu il tarixli, 23 nömrəli arxiv arayışı ilə təsdiqləndiyindən sözügedən dövr iddiaçıya əmək pensiyası hüququ verən sosial sığorta stajına daxil edilməlidir. Digər

tərəfdən isə nəzərə almaq lazımdır ki, arxiv arayışlarında göstərilən məlumatların mötəbərliyini şübhə altına almaq üçün iş materiallarından irəli gələn hər hansı əsaslar da müəyyən edilməmişdir.

Bununla bağlı cavabdehin əsas dəlili ondan ibarətdir ki, iddiaçının işlədiyini bildirdiyi illər əmək kitabçası ilə təsdiq olunmadığından sosial sığorta stajına daxil edilə bilməz. Cavabdeh bu zaman “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən əmək pensiyalarının təyin edilməsi, yenidən hesablanması, bir növündən başqa növünə keçirilməsi və ödənilməsi” Qaydalarının 3.1.1-ci bəndinə əsaslanmaqla göstərmişdir ki, Qanunun qüvvəyə mindiyi günədək sığortaolunanların qazanılmış əmək pensiyası hüquqlarının nəzərə alınması üçün iş stajı əmək kitabçasına əsasən müəyyən edilir.

Kollegiya aşağıda göstərilənlərə əsasən sözügedən dəlilləri əsassız hesab edir.

Şəxsin pensiya təyin edilməsi zamanı nəzərə alınmalı olan sosial sığorta stajı (iş stajı) bir qayda olaraq uzun illər ərzində toplanır. Bu illər ərzində onun işlədiyi, təhsil aldığı, hərbi xidmətdə olduğu və s. dövrlərin pensiya hüququ verən sosial sığorta stajına hesablanması, *eləcə də hansı sənədlərin iş stajını təsdiq edən sənədlər kimi nəzərə alınmasının mümkünlüyü* məsələsinə münasibətdə qanunvericiliyin normaları dəyişkən ola bilər. Belə dəyişkənliyin şəxsin hüquqlarını pozmasını təmin etmək üçün “qazanılmış hüquq” konsepsiyası tətbiq edilməlidir.

Qazanılmış hüquqlara münasibətdə nəzərə almaq lazımdır ki, əvvəlki qanunvericiliklə qazanılmış hüquq sonradan həyata keçirilmiş qanunvericilik tənzimləmələri ilə ortadan qaldırıla və ya məhdudlaşdırıla bilməz. Bu, qanunvericinin sosial təminat sahəsindəki tənzimləmə müstəqilliyinin mütləq olmayıb, “qanuni gözlənti” və “hüquqi müəyyənlik” prinsipləri ilə məhdudlaşdığından irəli gəlir. Qeyd edilən prinsiplərin mənasına görə qəbul edilmiş yeni tənzimləmələr əvvəllər yaranmış hüquq münasibətlərinin davamlılığına və sabitliyinə xələl gətirməmək üçün yalnız gələcəkdə, yeni qüvvəyə mindikdən sonra yaranmış hüquq münasibətlərinə tətbiq oluna bilər və yeni müddəalar qüvvəyə mindiyi vaxtdan əvvəl şəxslərin artıq əldə edilmiş hüquqlarını əvəzsiz ləğv edə bilməz.

Bu mənada, iddiaçının 1970-1996-cı illərdə sovxozda işlədiyi illərdə qüvvədə olan qanunvericilik normaları arxiv arayışları əsasında iş stajının təsdiq edilməsinin mümkünlüyünü birmənalı nəzərdə tuturdu. Ona görə də, həmin dövrə aid iş stajı Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsi Şamaxı rayon Dövlət Arxivinin 04.01.2019-cu il tarixli, 03 nömrəli arxiv arayışı ilə və Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsi İsmayılı rayon Dövlət Arxivinin 24.01.2019-cu il tarixli, 23 nömrəli arxiv arayışı ilə təsdiqlənə bilər və müvafiq olaraq sözügedən dövr iddiaçıya əmək pensiyası hüququ verən sosial sığorta stajına daxil edilməlidir.

Digər tərəfdən isə nəzərə almaq lazımdır ki, cavabdehin istinad etdiyi Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi Kollegiyasının 2017-ci il 11 dekabr tarixli 17 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən əmək pensiyalarının təyin edilməsi, yenidən hesablanması, bir növündən başqa növünə keçirilməsi və ödənilməsi” Qaydalar “Əmək pensiyaları haqqında” Qanunun qüvvəyə mindiyi günədək sığortaolunanların qazanılmış əmək pensiyası hüquqlarının nəzərə alınması üçün iş stajının yalnız əmək kitabçasına əsasən müəyyən ediləcəyinə dair imperativ norma nəzərdə tutmur.

Həmin Qaydalarda “Əmək pensiyaları haqqında” Qanunun qüvvəyə mindiyi günədək sığortaolunanların qazanılmış əmək pensiyası hüquqlarının nəzərə alınması üçün iş stajının əmək kitabçası ilə yanaşı iş yerinin xüsusiyyətlərindən asılı olaraq digər başqa sənədlər (arayıqlar, məlumat vərəqi, aktlar) əsasında müəyyən edilməsinin mümkünlüyü də təsbit edilmişdir.

Bundan başqa, sözügedən Qaydaların 3.2.2-ci bəndində təsbit edilmişdir ki, əmək fəaliyyəti barəsində *sənədlər üzrlü səbəbdən* (təbii fəlakət, qəza, dağıntı, yanğın, hərbi əməliyyatlar, milli münaqişə və digər fəvqəladə hallarla bağlı) təqdim edilə bilmədikdə və *həmin sənədləri başqa qaydada bərpa etmək mümkün olmadıqda*, məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı əsasında iş stajı müəyyən edilə bilər.

Göründüyü kimi iş stajının məhkəmə qaydasında hüquqi fakt kimi müəyyən olunması iki hal olduqda mümkündür – 1) əmək fəaliyyəti barəsində sənədlər üzrlü səbəbdən (təbii fəlakət, qəza, dağıntı, yanğın, hərbi əməliyyatlar, milli münaqişə və digər fəvqəladə hallarla bağlı) təqdim edilə bilmədikdə və 2) həmin sənədləri başqa qaydada bərpa etmək mümkün olmadıqda.

Eynilə, Mülki Prosesual Məcəllənin 308-ci maddəsində də təsbit edilmişdir ki, məhkəmə hüquqi əhəmiyyətli faktları o zaman müəyyən edə bilər ki, ərizəçi həmin faktları təsdiq edən lazımi sənədləri başqa qaydada ala bilməsin, yaxud itirilmiş sənədlərin bərpası mümkün olmasın.

Beləliklə, qeyd edilən müddəaları hazırkı işin hallarına tətbiq etdikdə müəyyən olunur ki, iddiaçının əmək kitabçasında göstərilməsə də, onun 1970-1996-cı illərdə sovxozda işlədiyini təsdiq edən sənədləri başqa qaydada, yəni arxivdə saxlanılan sözügedən sovxozda məxsus sənədlərə istinadla arxiv arayışı formasında əldə etmək mümkündür. Bu hal, Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsi Şamaxı rayon Dövlət Arxivinin 04.01.2019-cu il tarixli, 03 nömrəli arxiv arayışı ilə və Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsi İsmayıllı rayon Dövlət Arxivinin 24.01.2019-cu il tarixli, 23 nömrəli arxiv arayışı ilə təsdiqlənmişdir. Odur ki, bu halda, fakt təsdiqi qaydasında məhkəməyə müraciət etməli olduğuna dair mövqə də əsaslı deyildir. Çünki iddiaçının Qaydaların 3.2.2-ci bəndində təsbit edilmiş imkandan istifadə etməklə məhkəmə qaydasında hüquqi əhəmiyyətli fakt kimi iş stajını müəyyən etdirməsi, başqa sözlə, hüquqi faktın təsdiqinə dair ərizənin uğurlu olması mümkün görünür. Ərizəçi həmin faktları təsdiq edən lazımi sənədləri başqa qaydada almaq imkanına malik olduğuna görə məhkəmə hüquqi əhəmiyyətli faktı müəyyən etməkdən imtina etməli olacaqdır.

Göründüyü kimi əmək kitabçası olmadıqda və ya əmək kitabçasında müvafiq qeydlər olmadıqda, yaxud iş dövrü barədə qeydlər düzgün və dəqiq olmadıqda “Əmək pensiyaları haqqında” Qanunun qüvvəyə mindiyi gündək sığortaolunanların qazanılmış əmək pensiyası hüquqlarının nəzərə alınması üçün iş stajını təsdiqedicə sənəd kimi digər mötəbər sənədlər, o cümlədən **arxiv arayışları** nəzərə alın bilər.

Qeyd edilənlərə əsasən kollegiya hesab edir ki, mübahisənin müəyyən olunmuş faktiki hallarına hüquq normaları apellyasiya məhkəməsi tərəfindən düzgün tətbiq edilmişdir. Kassasiya şikayətinin dəlilləri əsassız olduğundan apellyasiya məhkəməsinin qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

NƏTİCƏVİ HİSSƏ

Yuxarıda göstərilənlərə əsasən və Azərbaycan Respublikası İnzibati Prosesual Məcəlləsinin 96-cı maddəsini rəhbər tutaraq məhkəmə kollegiyası

Qərara aldı:

Cavabdehin kassasiya şikayəti təmin edilməsin.

Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinin İnzibati-İqtisadi Kollegiyasının 2-1(105)-409/2019 sayılı iş üzrə 04 iyun 2019-cu il tarixli qərarı dəyişdirilmədən saxlanılsın.